

Kék Duna Óvoda és Bölcsőde

Mini Bölcsődéjének

Szakmai Programja

„A gyermek olyan, mint egy pillangó a szélben.

Néhány magasabbra tud repülni, mint mások, de mindegyik a legjobb tudása szerint repül.

Miért is hasonlítanád össze őket?

Mindegyik más.

Mindegyik különleges.

Mindegyik gyönyörű."

(Ismeretlen szerző)

Készült: Dunaalmás, 2024. szeptember 12.

Készítette: Auer-Zettis Bianka Bernadett
főigazgató

Érvényes:

2544 Neszmély, Semmelweis tér 1.

Tel.: +3630-224-8395

E-mail: kekdunabolcsi@gmail.com

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	4
2. A Kék Duna Óvoda és Bölcsőde bemutatása	5
2.1. Intézményi adatok	5
2.2. A mini bölcsőde rövid bemutatása	6
3. A Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Mini Bölcsődéjének feladatai	6
3.1. Alapfeladatok	6
3.1.1. Általános alapfeladatok	6
3.1.2. Sajátos nevelési igényű és korai fejlesztésre jogosult gyermekek ellátása	6
3.2. Kiegészítő szolgáltatások	7
3.2.1. Gyakorlatra érkezők fogadása	7
4. A bölcsődei nevelés alapelvei	7
4.1. A család rendszerszemléletű megközelítése	8
4.2. A kora gyermekkori intervenciós szemlélet befogadása	8
4.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete	8
4.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete	9
4.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	9
4.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése	9
4.7. A fokozatosság megvalósítása	9
4.8. Az egyéni bánásmód érvényesítése	10
4.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	10
4.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása	11
5. A bölcsődei nevelés feladatai	11
5.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése	11
5.2. Az egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	12
5.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	12
5.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	13
6. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	13
6.1. Saját kisgyermeknevelő rendszer	13
6.2. Gyermekcsoportok szervezése	13
6.3. A tárgyi feltételek	13
6.4. Napirend	13
7. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	13
7.1. Tanulás	14
7.2. Gondozás	14
7.3. Játék	14
7.4. Mozgás	15
7.5. Mondóka, ének	16
7.6. Vers, mese	16
7.7. Alkotótevékenység	16
7.8. Egyéb tevékenységek	17
8. A gondozó-nevelő munka tervezése	17
9. Kapcsolatok	17

9.1. Mini Bölcsőde – család.....	17
9.2. Intézményekkel való együttműködés	19
10. Szakmai dokumentáció.....	19
11. Prevenció, hátránykompenzáció.....	20
12. Élelmezés.....	20
13. Egészségnevelési terv	21
14. Környezeti nevelési program	22
15. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának a módja	23
16. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	23
16.1. Az ellátottak jogai	23
16.2. Az ellátást nyújtók jogai.....	24
17. A bölcsődei ellátás igénybevétele módja	24
Függelék.....	26
1. sz. függelék.....	27

1. Bevezetés

A gyermek fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen befolyásolják. Minden gyermeknek életkoronként (életkori szakaszonként) és egyéneként eltérő testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakoztatásában az őket körülvevő személyi és tárgyi környezet egyaránt meghatározó jelentőségű.

A bölcsődei nevelés–gondozás – mint az első intézményi keretek között megjelenő szocializációs szintér – gyermekközpontúságra törekszik, így a gyermeki személyiség kibontakoztatásában kiemelkedő szerepet játszik.

A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását – nevelését végző intézmény. A mini bölcsőde azoknak a 20 hetestől 3 éves korú gyermekeknek a nevelését – gondozását vállalja, akiknek szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátásukat, illetve szociális, vagy egyéb ok miatt szükséges az intézményi gondoskodás a számukra.

Alapdokumentumunk a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben hivatkozott *A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja*.

A Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Mini Bölcsődéjében a nevelés – gondozás megvalósulását minden téren ehhez kívánjuk igazítani.

A mini bölcsőde családbarát, támogató intézményként biztosítani kívánja a gyermekek életkorának, fejlettségének, egyéni szükségleteinek megfelelő érzelmi-, értelmi-, és mozgásfejlődést, biztonságos környezetet; lehetőséget kínálva az új tapasztalatok gyűjtéséhez, a kísérletezéshez – felfedezéshez; más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, örömteli játéokra.

2024. áprilisától a Kék Duna Óvoda és Bölcsőde önállóan működő többcélú intézmény. A Mini Bölcsőde ennek tagintézményeként működik. Gazdálkodási feladatait az önkormányzat látja el (SZMSZ).

A gyermekek jogai:

- Törvényben meghatározott szolgáltatásokkal megfelelő színvonalon biztosítsák részére az ellátást, oly módon, hogy ennek igénybevétele ne jelentsen számára aránytalan terhet.
- Minden segítséget megkapjon testi, lelki, értelmi, érzelmi képességei kibontakoztatásához, személyisége fejlesztéséhez, ismeretei folyamatos bővítéséhez.
- A család és gyermek ügyeiben méltányosan, humánusan, valamennyi tényező figyelembevételével, a többi gyermek érdekeinek mérlegelésével, a rendelkezésre álló lehetőségek közül számára legkedvezőbbet választva döntsenek.

A többcélú intézmény előnyei:

- lehetőséget biztosít a 3 éven aluli – köztük a hátrányos helyzetű – gyermekeknek a szolgáltatás eléréséhez,
- segíti a kisgyermekes, dolgozni kívánó szülők munkavállalását,
- az adott településen további munkahelylehetőséget teremt az intézményen belül,
- alkalmas a koragyermekkorai intézményváltás problémáinak a kiküszöbölésére, mivel lehetőséget biztosítunk a későbbi óvodapedagógusaival való megismertetésére
- fejlesztési lehetőségek – pályázatok
- biztos jogi és szakmai háttér
- hatékonyabb gazdálkodás, normatíva lekérésének szakszerűsége
- képzés, továbbképzés koordinálása
- módszertani feladatok segítségével a szakmai színvonal emelése, egységesítése

A Kék Duna Óvoda és Bölcsőde szervezeti működését Dunaalmás Község Önkormányzat Képviselő testületének határozatával létrehozott aktuálisan érvényes alapító okirat (1. számú függelék), és a Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg.

A Kék Duna Óvoda és Bölcsőde intézményének szakmai működését e Szakmai Program, valamint a Szakmai Program alapján minden nevelési év elején elkészített munkaterv, nevelési program és az évszaknak megfelelő napirend biztosítja; melyek az adott nevelési év aktualitásait tartalmazzák.

2. A Kék Duna Óvoda és Bölcsőde bemutatása

2.1. Intézményi adatok

Az intézmény neve:

Kék Duna Óvoda és Bölcsőde

Az intézmény székhelye:

2545 Dunaalmás, Csokonai út 36.

Telephely megnevezése:

Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Mini Bölcsődéje

Telephely címe:

2544 Neszmély, Semmelweis tér 1.

Az intézmény alapítója és fenntartója:

Dunaalmás Község Önkormányzata

2545 Dunaalmás, Almási út 32.

Tel.: 36 30/450 012

E-mail: polgarmesterihivatal@dunaalmas.hu

Honlap: www.dunaalmas.hu

Az intézmény irányító szerve:

Dunaalmás Község Önkormányzat Képviselő-testülete

2545 Dunaalmás, Almási út 32.

Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Mini Bölcsődéje 2 mini bölcsődei csoporttal rendelkezik

Tel.: +3630-224-8395

E-mail cím: kekdonabolcsi@gmail.com

Nyitva tartás:

A Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Mini Bölcsődéje a fenntartó által meghatározott nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermekek ellátását: 6 óra 30 perckor nyit és 16 óra 30 perckor zár.

A bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá.

2.2. A mini bölcsőde rövid bemutatása

Dunaalmás, Komárom-Esztergom vármegyében található természeti látnivalókban gazdag, melyet a Duna közelsége még különlegesebbé tesz. Dunaalmás Község lakosságszámában folyamatos növekedés volt megfigyelhető az előző években, így a bölcsődei férőhelyekre is egyre nagyobb számú igény érkezett. Ez indított el egy gondolatot a bölcsőde kialakítására.

Dunaalmáson található Kék Duna Óvoda hosszan tartó folyamat után átszervezésre került. 2024-ben elkészülhetett Mini Bölcsődéje, mely két település Dunaalmás és Neszmély határán nyitotta meg kapuit. Mini Bölcsődénk ellátási területe az alapító okirat szerint Dunaalmás Község közigazgatási területe, szabad kapacitás esetén Komárom-Esztergom Vármegye közigazgatási területe.

A mini bölcsőde elsősorban Dunaalmás és Neszmély községek bölcsődés korú gyermekeinek kívánja biztosítani a napközbeni ellátását, mellyel kapcsolatban a két önkormányzat megállapodást kötött egymással.

A Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Mini Bölcsődéje az óvoda épületétől elkülönítve, másik telephelyen helyezkedik el. Az épület belső elrendezése, mérete megfelel a szakmai előírásoknak. Egy gondozási egységgel, két csoportsobával, gazdag, új játékkészlettel fogadja a kisgyermeket. Az udvar homokozóval és korszerű kültéri játékokkal jól felszerelt. A nevelési-gondozási feladatokat kettő szakképzett kisgyermeknevelő és egy bölcsődei dajka látja el. A szakmai munka során kiemelt figyelmet fordítanak a kisgyermekkor fejlődési sajátosságaira, a megfelelő mozgási igény kielégítésére és a mindennapi tevékenységek (játék, mondóka, mese, ének) által a gyermekek szeretetteljes, pozitív érzelmi viszonyulásainak kialakulása révén az őket körülvevő szűkebb és tágabb környezet megismerésére.

A bölcsődék a gyermekek védelméről szóló 1997.évi XXXI. törvény, és annak ágazati végrehajtási rendeleteiben meghatározott jogszabályok és Dunaalmás Község Önkormányzata Képviselő-testülete - mint fenntartó - rendeletei alapján végzi feladatait.

3. A Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Mini Bölcsődéjének feladatai

3.1. Alapfeladatok

3.1.1. Általános alapfeladatok

A költségvetési szerv alaptevékenysége:

Bölcsődei ellátást biztosít a 20 hetes kortól 3 éves korig, sajátos nevelési igényű gyermek esetén 6 éves korig. Nem óvoda érett gyermek esetén a körzetileg illetékes gyermekorvos és a kisgyermeknevelő egybehangzó véleménye alapján plusz egy évet maradhat a gyermek.

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését szervezi meg azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Feladata a gyermekek gondozása-nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének segítése az egyéni és az életkori sajátosságok figyelembevételével a bölcsődei nevelés-gondozás alapelveinek betartásával.

3.1.2. Sajátos nevelési igényű és korai fejlesztésre jogosult gyermekek ellátása

A Mini Bölcsődében biztosított a sajátos nevelési igényű és a korai fejlesztésre jogosult gyermekek gondozása, nevelése, fejlesztése.

A 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről 4.§ 25. pontja szerint:

„Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.”

A 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet szerint:

„Az Nkt. 18. § (2) bekezdés a) pontja szerinti gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás (a továbbiakban: korai fejlesztés és gondozás) feladata a komplex koragyermekkorai prevenció, tanácsadás és fejlesztés, az ellátásra való jogosultság megállapításának időpontjától kezdődően a gyermek fejlődésének elősegítése, a család kompetenciáinak erősítése, a gyermek és a család társadalmi inklúziójának támogatása érdekében. A korai fejlesztés és gondozás tevékenységei a komplex gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai tanácsadás, a kognitív, a szociális, a kommunikációs és a nyelvi készségek fejlesztése, a mozgásfejlesztés és a pszichológiai segítségnyújtás.

A korai fejlesztés és gondozás megkezdésére a szakértői bizottság tesz javaslatot.

Ha a gyermek bölcsődei nevelésben, gyermekotthoni ellátásban, intézményi ellátásban részesül, a korai fejlesztést és gondozást - amennyiben a feladat ellátásához szükséges feltételek biztosítottak - az intézményben kell ellátni. A pedagógiai szakszolgálati intézmény a tanácsadást a szülőn kívül a feladatellátási hely adott gyermekkel foglalkozó szakalkalmazottal részére is biztosítja.”

A bölcsődében integrált ellátás keretében tudjuk fogadni a sajátos nevelési igényű és korai fejlesztésre jogosult gyermekeket a szakvéleményben foglaltak szerint.

A korai fejlesztés a Pedagógiai Szakszolgálat feladata.

A célzott fejlesztést egyéni és csoportos foglalkozás formájában, egyéni fejlesztési terv alapján speciális szaktudással rendelkező pedagógusok, gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok teljesítik.

A gyermekek napközbeni ellátását gyógypedagógus iránymutatásával végzik a kisgyermeknevelők.

A sajátos nevelési igényű és korai fejlesztésre jogosult gyermekek fejlesztésénél a legújabb és leghatékonyabb módszereket szükséges alkalmazni. Az egyéni és csoportos fejlesztési programban komplexen kell felhasználni a tudomány és a tapasztalat eredményeit.

Együtt kell működni a szakembereknek, a szülőknek és a kisgyermeknevelőknek, gyermekek eredményes fejlesztése érdekében.

3.2. Kiegészítő szolgáltatások

Az adott nevelési évben a bölcsődében igénybe vehető kiegészítő szolgáltatásokról és azok díjairól szóló tájékoztatót a Kék Duna Óvoda és Bölcsőde intézményegységeiben a faliújságon illetve a bölcsődei közösségi média felületén létrehozott zárt csoportban tekinthetik meg az érdeklődők.

3.2.1. Gyakorlatra érkezők fogadása

Az intézmény fogadja a főiskolai és középiskolai képzésben, oktatásban és a felnőttképzésben résztvevő hallgatókat/tanulókat gyakorlati képzésük idejére, az oktatási intézménnyel/képzőhellyel vagy a hallgatóval/tanulóval kötött külön megállapodás alapján, a bölcsődei csoportlétszámoknak megfelelően.

4. A bölcsődei nevelés alapelvei

A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei biztosítják a gyermeki jogok magas szintű érvényesülését a kisgyermekkorai ellátás első intézményes színterén. Az alapelvek figyelembe veszik az első életévek meghatározó szerepét a későbbi fejlődésben, kiemelten az érzelmi fejlődés fontosságát.

4.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

Ennek az alapelvnek a megvalósulását szolgálja a családlátogatás, a szülővel történő beszoktatás, a családoknak szervezett programok. Az alapelv lényege, hogy a kisgyermeknevelő a kisgyermeken túl a családot is figyelembe veszi a nevelő munka tervezése és a napi tevékenység folyamán. A gyermek viselkedésében a családi mintákat visszatükrözi, így képet kapunk a család erősségeiről, gyengeségeiről. Ezek megismerésével a kisgyermeknevelő segítheti a család életminőségének a javítását, erősítheti a szülői kompetenciák fejlődését.

4.2. A kora gyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A kora gyermekkori intervenció magába foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A kisgyermeknevelő feladata ebben a folyamatban az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek és a velük való foglalkozás elfogadása, az inkluzív nevelés megvalósítása minden kisgyermeknevelőtől elvárás, hiszen a gyermekvédelmi törvény és a bölcsődei életet szabályozó végrehajtási rendelete nem tesz különbséget az ép fejlődésmenetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek között. A törvényi előírások betartása mellett integráltan bármely csoportba felvehető sajátos nevelési igényű gyermek.

4.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

Annak érdekében, hogy ez az alapelv maradéktalanul érvényesüljön, a kisgyermeknevelőnek alaposan meg kell ismernie azt a családot, amelyből a kisgyermek érkezik a bölcsődébe. Ezt szolgálja a bölcsődei nyílt nap, melyen a szülőkkel együtt vesznek részt a gyermekek a bölcsődében. Ez a szülő-gyermek kapcsolat és a nevelési szokások megfigyelésére remek lehetőséget nyújt. A nyílt napon a szülő és kisgyermek meglátogatja a gyermek leendő bölcsődei csoportját és a gyermek aktivitásától, bátorságától függően kötetlenül bekapcsolódhat a többiek játéktevékenységébe.

A beszoktatás előtti, a család védőnőjével történő találkozás, szakmai beszélgetés és a családlátogatás, szintén a minél mélyebb megismerést szolgálják. A családlátogatás célja a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése. Az első családlátogatást a beszoktatás megkezdése előtt kell lebonyolítani. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebb felvilágosítást kapjon a bölcsődei életéről, feltehesse azokat a kérdéseit, melyek az intézménylátogatás során felmerültek benne, de mások előtt nem akarta/ merete megkérdezni. Vagy esetleg csak később fogalmazódott meg benne kérdés. A családlátogatás további célja, hogy a szülő jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre a gyermekét bízta. A családlátogatáson van lehetőség az anamnézis megválaszolatlan kérdéseinek megbeszélésére (a felvétel során a bölcsődevezető már felveszi az adatokat), melyek a gyermek-egészségügyi törzslap kitöltéséhez nélkülözhetetlen információk. Fontos ezért, hogy a kisgyermeknevelő a családlátogatásra felkészülten érkezzen, tekintse át a már bölcsődében lévő iratokat, és értő figyelemmel hallgassa a szülőket.

A családlátogatás a gyermek szempontjából is fontos momentuma a bölcsődei beszoktatásnak. Ha egy olyan kisgyermeknevelővel találkozik az intézményben, akivel már az otthonában is találkozott és játszott, netán ajándékot is vitt neki (általában a bölcsődei jel vagy ujjbáb, egyéb apróság, amit készítenek a gyerekeknek a kisgyermeknevelők), nagyobb bizalommal fordulnak hozzá.

A családi élet, az otthon, az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor és a családlátogatás alatt és után a család kívánságait tiszteletben kell tartani. Amennyiben a család a családlátogatás elől elzárkózik, a mini bölcsődében kell egy nyugodt helyet biztosítani a szülőkkel való hosszabb beszélgetés lebonyolítására.

A családi és bölcsődei gondozási tevékenység és nevelés összhangja, egymáshoz való közelítése, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása, elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus testi, lelki, szellemi fejlődésének.

4.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A gyermekben megvan az a képesség, hogy személyiségét önmaga építse fel. Minden gyermek jellemzője a világ megismerésének vágya. A személyiség fejlődésének az alapja az önállóság, az aktivitás és a szabadság. A személyiségének kialakulását saját tapasztalatok segítségével éri el a gyermek. Saját tevékenysége által tanul. A cselekedtetéssel történő tanulás a gyermek életében meghatározó jelentőségű, ezért hagyni kell önállóan, aktívan tevékenykedni. Nem kényszeríthetjük semmilyen foglalatosságban való részvételre. Ez azt jelenti: engedjük, hogy fejlessze magát. A gyermek a maga által választott tevékenységre koncentrálni, elmerül benne, érdeklődik iránta, ez bevonja egész személyiségét a tevékenységbe. A kisgyermeknevelőnek törekedni kell arra, hogy megismerje „saját” kisgyermekjei jellemzőit és ezek figyelembevételével tervezze meg a csoport napirendjét és a nevelési programját. A kisgyermeknevelőnek nevelői tevékenysége tervezése során figyelembe kell venni, hogy nincs két egyforma gyermek. Ha mégis van, az csak külső jegyekben megnyilvánuló azonosság. Figyelnie kell a sajátos nevelési igényű gyermekek eltérő igényeire.

A gyermeket mindenkor és minden helyzetben különleges védelem illeti meg. A bölcsődében minden gyereknek joga van arra, hogy őt személyében elfogadják, joga van a megértő, tapintatos, tiszteletteljes és erőszakmentes bánásmódra.

4.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A kisgyermeknevelő személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A bölcsődei ellátás feladatainak színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ezért a kisgyermeknevelő felelős saját szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

4.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

Az állandóan alakuló környezeti és társadalmi változások idején fontos alapelv. A családi nevelést kiegészítő intézményes ellátás területén a gyermeknek éppúgy éreznie kell a biztonságot nyújtó stabil háttérrel, mint ahogy azt otthon megtapasztalta. (Előfordul az is, hogy a családban hiányzó biztonságos környezetet hivatott kompenzálni a bölcsődei ellátás.) Míg otthon ezt a szülői szeretet adja meg a gyermek számára, a bölcsődében a gyermekkel foglalkozó kisgyermeknevelő biztosítja. A gyermekkel a mini bölcsődében töltött ideje alatt elsősorban a saját kisgyermeknevelője foglalkozik.

A kisgyermeknevelő által összeállított rugalmas és folyamatos napirend, mely a csoport életkori sajátosságainak figyelembevételével készül, szintén a gyermek biztonságérzetét hivatott növelni. Az egymásra épülő tevékenységek megismerése és megszokása után a gyermek időbeli tájékozódó képessége fejlődik. Ez kiszámíthatóságot eredményez a napi események sorában. A gyermekekkel töltött elegendő és minőségi idő biztosításával a gyermek érzelmi stabilitása növelhető.

A biztonság nyújtása magába foglalja a fizikai és pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

4.7. A fokozatosság megvalósítása

A gyermek elválása a szülőtől fájdalmas lelki folyamat mindkettőjüknek. Ez az időszak a kisgyermeknevelőket is megterheli pszichikailag.

A fokozatos beszoktatás a gyermek biztonságérzetének növelését (is) szolgálja, hiszen megtapasztalja, hogy a szülő ott van vele, szól neki, hogy egy kis időre kimegy, de visszajön érte. A szülő távollétének az idejét fokozatosan növeljük.

A bölcsődei élet során minden új helyzethez fokozatosan szoktatjuk hozzá a gyermekeket. Ez segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakítását.

4.8. Az egyéni bánásmód érvényesítése

A gyermek ismeretén alapuló nevelés elve is lehetne. Ez a családokkal való nyitott kapcsolattartással sokkal könnyebben megvalósítható, hiszen a szülők ismerik legjobban a gyermeküket. A tőlük kapott információk segítségével hamar nyilvánvalóvá válnak a gyermekek egyéni szükségletei.

Az egyéni bánásmód elve már a bölcsődei élet elején a beszoktatás időszakában elkezdődik, hiszen az anyás/apás/nagyszülős beszoktatás időtartamát a gyermek személyisége határozza meg. Vannak gyermekek, akik könnyen – akár egy hét alatt „elengedik” szüleiket, van, akinél az adaptációs időszak sokkal hosszabbra nyúlik. Soha nem siettetjük a folyamatot, nem kényszerítjük a gyermeket. Fontos, hogy már a bölcsődei élet kezdetén érezze a gyermek, hogy elegendő időt biztosítunk neki az új helyzethez való alkalmazkodásra.

A kisgyermeknevelő empátikus, elfogadó, megértő és támogató – segítő szándékú magatartásával, a gyermek egyéni és életkori sajátosságainak ismeretében és figyelembevételével, folyamatos megerősítéssel hozzájárul a gyermek fejlődéséhez. Hangsúlyos az önállóság támogatása. Ehhez a kisgyermeknevelőnek nem csak a gondozási tevékenység közben kell a gyermek kompetenciáit felismerni és annak megfelelően bevonni őt a tevékenység végzésébe, hanem ismernie kell a mozgás, a mese, a zene, (vers, mondóka, ének) és a játék személyiségfejlesztő hatásait. Tevékenységrendszerét folyamatosan gazdagítani kell.

A sajátos nevelési igényű gyermekek bölcsődei elhelyezése ugyanolyan sarkalatos pontja az ellátásnak, mint az intézményes gyermekellátás későbbi színterein, az óvodában és az iskolában. A gyermekvédelmi törvény nem tesz különbséget gyermek és sajátos nevelési szükségletű gyermek között. A fogalom meghatározása is csak a köznevelési törvényben történik, melynek hatálya a bölcsődékre nem terjed ki.

A gyermekcsoportok szervezésénél a sajátos nevelési igényű gyermeket két főnek kell számolni, szegregált és integrált ellátás esetén is. A felvétel feltételei: a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményének megléte, az egyéni és csoportos foglalkozás terve, a törvényi előírások betartása. Fontos hangsúlyozni, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését csak és kizárólag a gyermek szakvéleményében meghatározott végzettségű gyógypedagógus láthatja el, melyet a Pedagógiai Szakszolgálat biztosít. A csoportban dolgozó kisgyermeknevelő a gyógypedagógus irányutatása alapján szervezi meg a csoport tevékenységét, melyek támogatják, erősítik a gyermek egyéni fejlesztés keretében történő habilitációját.

4.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gyermekekkel végzett tevékenység minden mozzanata hatással van személyiségük alakulására. Minden gondozási tevékenység kiváló színteret biztosít nevelési céljaink megvalósítására. Kétszemélyes helyzetben alakítható ki igazán bensőséges és bizalmas kapcsolat a gyermekkel, ami a fejlesztés hatékonyságát nagyban elősegíti. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy nevelési feladataink a gondozási tevékenységen kívül is teret kell, hogy kapjanak a csoport életében.

A professzionális gondozás hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához. Fontos az intimitás, a nyugodt, bizalomteli légkör kialakítása, a kiválás, az elegendő idő biztosítása a próbálkozásokhoz.

4.10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévükben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének biztos alapjait.

Alternatívákat kell ajánlani, amiből ő szabadon választhat. A gyermeki személyiség tiszteletén alapul, hogy hagyjuk szabadon választani. Így fejlődik ki a szabad választás képessége, mint a személyiség része, az emberi méltóság alapja. A kisgyermeknevelő feladata megteremteni azokat a játékhelyzeteket, amelyekből a gyermek szabad döntése alapján választani tud. A választás szabadsága növeli az önbizalmat, önállósághoz vezet.

A játékhelyzetek megteremtésével és a tevékenységek felajánlásával a tapasztalati úton történő ismeretszerzést biztosítjuk a gyermeknek. A gyermek soha nem csak szemlélője a történeteknek, hanem aktív résztvevője, alakítója annak. Pl. a („mágnes táblás mese” - a gyerekek felhelyezik a táblára a mese szereplőit) mesehallgatás során bekapcsolódnak a történet alakításába a gyermekek, ezért fontos követelmény, hogy a kisgyermeknevelő ne könyvből olvasson fel a gyermekeknek. Fontos, hogy szemkontaktust tartson a gyerekekkel, hogy arckifejezésével, mosolyával bátorítsa a gyermekek próbálkozásait, figyeljen érzelmeikre, azokra reagálni tudjon.

A kisgyermeknevelő fontos jellemzője az empátia, a bizalom, az elfogadás, az odafigyelés, a meghallgatás, a türelem. A gyermek próbálkozásainak az elismerése, a pozitív megerősítés, a biztatás, az elegendő idő biztosítása – elengedhetetlen feltételei az önállóság kialakulásának.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy a gyermekek számára veszélymentes és aktivitásra ösztönző teret biztosítson. A csoportszobában a játékokat úgy kell elhelyezni, hogy azok kínálják magukat a gyermekeknek. Könnyen hozzáférhetőek legyenek. A játékoknak állandó helyet kell biztosítani, hogy a gyermekek könnyen megtalálják azokat, megszokják a helyüket. A különböző tevékenységek végzéséhez elkülönülő helyet kell biztosítani. (Babakonyha, mesesarok, pihenőágy, szerelősarok, autós-szőnyeg)

A csoportszoba berendezései között olyan mozgásfejlesztő eszközöket kell elhelyezni, melyek a csoportszoba állandó berendezéséhez hozzátartoznak. Erre azért van szükség, hogy a gyermekek bármikor, saját döntésük alapján is használhassák azokat. Rossz idő esetén, ha nem tudnak az udvarra menni, további, nagymozgások végzésére is alkalmas eszközöket kell bevinni a csoportszobába, hogy a gyermekek mozgásigényét ezeken a napokon is kielégítsék. Mint minden tevékenységnél, a mozgásfejlesztő eszközök használatánál is az önkéntes részvétel és a próbálkozási lehetőség biztosítása alapvető követelmény.

5. A bölcsődei nevelés feladatai

5.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei nevelés a családi nevelést kiegészítve szolgálja a kisgyermek fejlődését. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermek kiegyensúlyozott fejlődésének. A szülő ismeri legjobban gyermekét, ezért szokásait, igényeit, szükségleteit ő tudja elmondani a kisgyermeknevelőnek, segítve őt ezzel a gyermek ismeretén alapuló egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő pedig, mint szakember, szakmai ismeretei és

tapasztalatai átadásával tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében. Célszerű, ha a kisgyermeknevelő a bölcsődei napirend fontosságának hangsúlyozásával és ismertetésével eléri a szülőknél, hogy a gyermek napirendje a bölcsődébe érkezés előtt hasonló legyen otthon is. Ez nem csak a beszoktatás időszakát könnyíti meg, hanem a bölcsődei élet során a hétköznapi és hétvégi összhangját is megteremti. Természetesen e napirend alkalmazkodik a gyermekek igényeihez minden esetben.

A szülők és a kisgyermeknevelők folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. A partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, az egymás személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció.

A nevelés eredményessége érdekében a csoporttal foglalkozó kisgyermeknevelőnek és bölcsődei dajkának egyeztetni és egymáshoz közelíteni kell nevelési elveiket. El kell fogadniuk a bölcsőde szakmai programjában rögzített nevelési alapelveket, törekedniük kell az abban foglaltak megvalósítására.

A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket. A család erősségeinek támogatásával segíti a szülői kompetenciák fejlődését.

5.2. Az egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A bölcsődébe csak egészséges gyermek jöhet.

A mini bölcsődei ellátás során a gyermekek napirendjét úgy szervezzük, hogy a gyermekeknek biztosítsuk a megfelelő higiénés feltételeket, balesetmentes környezetet, emellett törekszünk az egészséges életmód megalapozására.

A helyes napirend kialakításával a kiegyensúlyozott testi-lelki fejlődést kívánjuk biztosítani. A gyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez, a csoport összetételéhez és az évszakokhoz igazított rugalmas napirend biztosítja a szabad játék és mozgástevékenységet, a szabad levegőn való aktív tevékenykedés és pihenés feltételeit.

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása (egészségügyi törzslap, fejlődési napló), az egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

Szerződött főzőkonyhánkon frissen készült ételek és az élelmezési szakember által összeállított étlap biztosítja az életkornak megfelelő, változatos és egészséges táplálkozást, a közétkeztetési rendeletben előírtak szerint. Minden héten van gyümölcsnap a bölcsődékben.

Törekszünk a helyes vízfogyasztási szokások kialakítására. Minden csoportszobában van kancsóban friss víz, a gyermekek bármikor ihatnak, a kisgyermeknevelő gyakran kínálja őket. Az étel és a víz gyermekek előtti kóstolásával a kisgyermeknevelő egyrészt ellenőrzi az étel/ital minőségét, hőmérsékletét, másrészt kedvet csinál a gyermeknek azok elfogyasztásához.

Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

A szülőket minél több programba próbáljuk bevonni.

5.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A gyermek érzelmi fejlődését a szülő és a kisgyermeknevelő, és mindenekelőtt a gyermek és a kisgyermeknevelő között kialakuló szoros bizalmi kapcsolat kiépítése alapozza meg.

A nyugodt, érzelmi biztonságot nyújtó csoportban megfelelően alakulnak a társas kapcsolatok, könnyedén elfogadhatók az együttélés szabályai. Az ilyen csoport megfelelő színtere az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának.

A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az

énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

5.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A gyermeki érdeklődés felkeltése, megtartása, erősítése, a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A kisgyermeknevelő ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását, támogatja a próbálkozást és a kreativitást, az önálló választás és a döntési képesség kialakulását.

6. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

6.1. Saját kisgyermeknevelő rendszer

A személyi állandóság elvén nyugszik. A kisgyermeknevelő a gyermeket beszoktatja, végzi a beszoktatási feladatokat, és végzi a gondozási-nevelési feladatokat, figyelemmel kíséri a fejlődését, foglalkozik vele és elkészíti dokumentációját. A bölcsődei dajka támogatja a kisgyermeknevelő munkáját. A saját kisgyermeknevelő rendszer a biztonság és stabilitás megteremtését szolgálja. A bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelő és a bölcsőde vezető aktív részese a csoport életének, helyettesítés esetén a gyermekek ismerjék mindkettőjüket.

6.2. Gyermekcsoportok szervezése

A gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

6.3. A tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődénk épülete, játszóudvara –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján lett kialakítva. Mini bölcsődénk a biztonságos bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

6.4. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, felesleges várakozási időre ne kerüljön sor. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

7. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

A bölcsődében a gondozás-nevelés egységet alkot. Valamennyi helyzetben biztosítani kell a gyermek számára, hogy életkorának, érdeklődésének megfelelően ismerkedjen a személyi és a tárgyi környezettel. A gondozás és nevelés valamennyi helyzetében biztosítani kell a gyermek szabad aktivitás iránti igényének kielégítését és kompetencia érzésének erősítését.

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet

alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

7.1. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődénkben nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás szinterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe vesszük azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

7.2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő és bölcsődei dajka figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárási. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek és a bölcsődei dajkának a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

7.3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A tárgyi környezet, a játékeszközök meghatározzák a gyermekek fejlődését. Törekszünk arra, hogy optimális mennyiségű és jó minőségű játékkészlet vegye körül a gyermekeket.

Legfőbb feladat, a belső késztetésből adódó, örömet adó, önkéntes játéktevékenység feltételeinek biztosítása.

- *Eszközök biztosítása:*

- Különböző játékfajták biztosítása (forma, szín, anyag, méret, funkció). A bölcsődei csoportokban azonos játékeszközökből legalább a csoport kétharmad részének elegendő mennyiség szükséges (konfliktusok elkerülése miatt).
- A játékeszközöket nyitott polcokon kell elhelyezni, melyet célszerű csoportosítani, mivel így a gyermekek könnyebben megtanulják, hogy az egyes játékoknak, hol a helye, és hol tudnak velük zavartalanul tevékenykedni (rendszeresség).
- A csoportokban játéksarkokat, pihenésre és elkülönülésre alkalmas „puha sarkokat” kell kialakítani.
- A készen vásárolható játékokon kívül ötletes játékok készíthetők házilag is a kisgyermeknevelők ötletei alapján (bábok, kiegészítők stb.).
- Az alapjátékokat minden csoportban biztosítani kell (baba, labda, mesekönyv, textiljáték, autó stb.).
- Jó a játékkészlet, ha megfelel a gyermekek életkorának, fejlettségének, érdeklődésének, többféle gazdag tevékenységre, aktivitásra, szabad választásra nyújt lehetőséget.
- *Elegendő idő biztosítása:*
 - A rugalmas, folyamatos napirendet úgy kell megszervezni, hogy minden olyan időt, amit a gondozás nem foglal el, szabad játékkal tölthessenek a gyerekek.
- *Nyugodt, biztonságos környezet biztosítása:*
 - A gyermeket feltétel nélkül elfogadó, védő-támogató környezet, a szoros, személyes kisgyermeknevelői kötődés, a biztos érzelmi háttér segíti hozzá a játéktevékenység fejlődéséhez.
 - A kisgyermek sokáig képes elmélyülten játszani, de igényli a felnőtt együtt játszását is.
 - A közös játék már egészen fiatal kortól a „jó együtt” élményét adják a gyermek és a felnőtt számára (ölbéli játékok: tapsoltatók, lovagoltatók, höcögtetők, táncoltatók).
 - Bár a felnőtt közelségét később is igénylik a bölcsődés korú gyermekek, de a gyermeki kapcsolatok egyre nagyobb szerepet kapnak, így tanulja meg a gyermek a társas együttlét szabályait, megtanul másokhoz alkalmazkodni.
- *Felnőtt részvétele a gyermek játékában:*

A bölcsődei nevelésben, a gyermek játékában szerepet kell kapnia – odafigyelés, időnként ötletek adása, viselkedési- és helyzetmegoldási minták adása, mely a gyermeki fejlődés fontos segítői. A felnőtt sokféleképpen kapcsolódhat a gyermeki tevékenységhez, de optimális határok között.

A játékban való részvétel formái:

 - kezdeményezés
 - együttjátás
 - megerősítés
 - segítségnyújtás
 - ötletadás
 - konfliktusok megoldása

7.4. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítjuk a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítjuk a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az

önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

A gyermeknek minden nap biztosítani kell a szabad levegőn való mozgás lehetőségét, ha ezt az időjárás lehetővé teszi. Nem megyünk az udvarra a gyerekekkel, ha esik az eső, erős szél fúj, köd van, vagy hőségriasztás, ha a hőmérséklet $-5\text{ }^{\circ}\text{C}$ alá esik. Amennyiben nem megyünk ki az udvarra a gyerekekkel, a csoportszobákban biztosítjuk a nagymozgásos tevékenységet.

7.5. Mondóka, ének

Mini bölcsődénkben sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre adunk lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelésével. A kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés, mind maradandó zenei élményt nyújtanak a gyermekeknek. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A mini bölcsődénkben végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

Az éneklésnél a gyermek élvezzi a dallamot, a ritmust, a hangulatot, ezért a kisgyermeknevelő, amikor csak lehet, énekeljen. A kisgyermeknevelő éneke – még ha nem is tiszta az énekhangja – többet ér minden más zenénél. A gyermek szívesen énekel együtt vele, a társakkal. Fő cél, a zene iránti érdeklődés felkeltése. Csendes énekléssel, dúdolgatással az érzelmi állapot pozitívan befolyásolható.

Használjon a kisgyermeknevelő hangszeret, jó, ha a gyermek is próbálkozhat azzal.

Magnó, CD használata csak célzottan, rövid ideig ajánlott, amíg leköti a gyermekek figyelmét. Háttérzajként nem szükséges zenei aláfestés a csoportban.

7.6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A mini bölcsődénkben a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Könyvből mesélés nem ajánlott és nem elfogadott mesélési forma, mert a kisgyermeknevelő nem tudja tartani a szemkontaktust a gyermekekkel, nem tud reagálni nonverbális jelzéseikre, nem érzékeli érzelmi visszajelzéseiket, s nem tudja bevonni a gyermekeket a mese folyamába.

7.7. Alkotótevékenység

Az örömforrás, maga a tevékenység, és nem az eredmény a lényeg.

A kisgyermeknevelő feladata az egyes technikák megmutatása, az alkotókedv fenntartása, a feltételek biztosítása, az élményadás, az alkotások megőrzése, megbecsülése.

A firkálás (rajzolás), a festés, a plasztikai ábrázolás kezdeti formái fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlődésének. A gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását, a képi gondolkodás kialakulását és fejlődését, a szépérzék iránti fogékonyság kialakulását és fejlődését szolgálja.

Ahhoz, hogy a kisgyermeknevelő megfelelően tudja irányítani az alkotótevékenységet, ismernie kell a gyermeki rajzfejlődés szakaszait.

A gyermekek számára biztosítani kell, hogy a nap folyamán, szabadon rajzolhassanak, festhessenek, ragaszthassanak és gyurmázhassanak. A feltételek biztosításánál figyelembe kell venni az életkort és a gyermekek fejlettségét. A kisgyermeknevelői jelenlétet, segítségnyújtást biztosítani kell.

A kisgyermeknevelő a különböző technikákat, az anyagokkal és eszközökkel való bánásmódot megmutatja, de soha nem mondja meg, hogy mit alkossanak. A felnőtt nem ösztönzi a mintakövetést, a kész munka másolását nem támogatja.

Az alkotótevékenységhez minden lehetséges anyag és eszköz felhasználható: ceruza, ecset, dugó, szivacs, kréta, zsírkréta, fa, kő, termény, különböző színű és minőségű anyagok és textilek stb.

A tevékenységek kezdeményezésénél célszerű alkalmazkodni az aktualitásokhoz (ünnepek, évszakok).

A gyermeki alkotásokat tiszteletben kell tartani. A gyermek dönti el, hogy hazaviszi, vagy az átadóba teszi az alkotások közé.

7.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

8. A gondozó-nevelő munka tervezése

A mini bölcsőde szakmai programjához igazodva elkészített éves munkaterv alapján működik a szakmai munka tervezése.

A mini bölcsődében a gondozó-nevelő munka tervezése a csoport napirendjében valósul meg. A nevelési munka keret jellegű tervezése szükséges, mert biztonságot ad és irányt mutat.

A munkatervben meg kell határozni a nevelési célokat vagy témákat, és ezek köré kell csoportosítani a segítő módszereket, eszközöket (mozgás, finommotorika, alkotó tevékenység, vers, mese, mondóka, aktuális ünnepek stb.).

9. Kapcsolatok

9.1. Mini Bölcsőde – család

A mini bölcsődei gondozás-nevelés a családdal együttműködve szolgálja a gyermek fejlődését. Az együttműködés szinterei lehetővé teszik azt, hogy a szülők megismerhessék gyermekük tartózkodási helyét, az intézményt, a személyzetet és annak szakmai munkáját, a gondozás-nevelés elveit, gyakorlatát.

A szülőknek jogot és lehetőséget kívánunk biztosítani arra, hogy javaslatot tehessenek a változtatásra és a különböző programok bevezetésére, működtetésére – a Szülői Munkaközösséget az óvodai szülői munkaközösséggel együtt működtetjük.

A mini bölcsődei nevelés gondozás eredményességének feltétele a család és bölcsőde jó kapcsolata. Csak megfelelő és folyamatos kapcsolattartás biztosítja a személyre szóló nevelési-gondozási módszerek érvényesülését.

- A család és mini bölcsőde fókuszában mindig a gyermeknek kell állnia.
- Tartós és eredményes kapcsolat a szülők és a kisgyermeknevelők kompetencia határainak betartásával alakítható ki. Partnernek tekintik egymást, és folyamatos tájékoztatást adnak a gyermek életével, fejlődésével kapcsolatban. A tájékoztatás mindig legyen hiteles, személyes hangvételű (nem bizalmaskodó), etikai szempontból kifogástalan és tartsa tiszteletben az érintettek személyiségi jogait.
- Az együttműködésben mellérendelt szerepek kell kialakulni a családtagok és a kisgyermeknevelők között.
- A nevelési tapasztalatokat kölcsönösen ki kell cserélni.
- Nevelési tanácsokat soha ne adjon a kisgyermeknevelő direkt formában, inkább csak megoldási lehetőségeket kínáljon, vázoljon fel, amelyből a szülő választhat.

Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

– A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

– Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

– Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmon kerülhet sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

– Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsőde vezetője. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

– Szülő csoportos beszélgetés

A kisgyermeknevelő tartja a csoport összes gyermekét érintő kérdésekben.

– Szülői értekezlet

Szülői értekezletet a mini bölcsődében a főigazgató tartja a bölcsődei vezető jelenlétében, általában az egész bölcsőde életét érintő kérdésekről.

Az újonnan érkező gyermekek szüleinek nevelési év kezdete előtt tartott szülői értekezlet a bölcsődei életről, a házirendről ad tájékoztatást.

Az óvodai beíratás előtt az óvodát vezető főigazgató közreműködésével bemutatásra kerül a két település óvodája az érintett gyermekek szüleinek.

Amennyiben a nevelési évben olyan körülmény áll fenn, ami szükségessé teszi a teljes szülői közösség tájékoztatását (pl. felújítás), akkor a többcélú intézmény főigazgatója vagy a bölcsőde vezetője rendkívüli értekezletet tart.

– **Indirekt kapcsolattartási formák**

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztató a faliújságon, közösségi oldalakon való közzétételével lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

– **Első beszélgetés a mini bölcsőde (szakmai vezetőjével)**

A mini bölcsődei ellátás megkezdését megelőzően a bölcsőde vezetője személyesen beszélget a felvételre kerülő gyermek szüleinek. Részletesen tájékoztatja a családot az ellátás feltételeiről, módjáról, ismerteti a bölcsődei élettel kapcsolatos valamennyi tudnivalót. Beszélgetés közben megismeri a családot, megtörténik az anamnézis felvétele, a gyermekegészségügyi törzslap kitöltéséhez szükséges valamennyi információról tájékozik. A mini bölcsődei ellátás megkezdéséhez elengedhetetlen dokumentumok aláírása is megtörténik.

– **Családi füzet**

A szülő és a kisgyermeknevelő között zajló információcsere írásos dokumentuma.

– **Közös rendezvények**

Célja a családok bevonása a bölcsődei nevelési színterekbe.

Fejlesztési célok, feladatok:

- Keresni kell folyamatosan a lehetőséget, hogy több olyan programot szervezzünk, amelybe bevonhatók a családok.
- Véleménykutatással kell megismerni, hogy milyen programokban vennének szívesen részt a szülők, és milyen időpontot tartanak alkalmasnak.

9.2. Intézményekkel való együttműködés

- Részvétel a gyermekjóléti szolgálat (Szociális Alapellátó Intézmény, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Tata) szervező és koordináló tevékenységében a napközbeni alapellátás jelzőrendszereként, hogy a gyermekek probléma esetén (veszélyeztetés) minél tovább természetes környezetükben, a vér szerinti családjukban maradhassanak.
- Folyamatosan együttműködünk a Komárom-Esztergom Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Tatai Tagintézményének munkatársaival a gyermekek fejlesztése céljából.
- Tartalmas kapcsolatot alakítunk ki továbbra is házi gyermekorvosokkal, védőnőkkel, óvodákkal, gyermekjóléti szolgálatokkal és a vármegyében működő gyámhivatalokkal.
- Szükség esetén a gyermekek védelme érdekében jelzést küldünk a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának vagy Tata Város Jegyzőjének.
- Kapcsolatot tartunk a megyében működő bölcsődékkal.
- A bölcsődéből gyermeket fogadó Neszmélyi Cseperedő Napköziotthonos Óvodával szoros szakmai együttműködés.

10. Szakmai dokumentáció

A bölcsődei nevelés-gondozás során folyamatosan figyelemmel kell kísérni a gyermekek fejlődését és azt dokumentálni kell.

A kisgyermeknevelők által vezetett dokumentációk:

- *csoportnapló*: Bölcsődei csoportnapló vezetése kötelező. Ebbe a naplóba a részeknek megfelelően, értelemszerűen kell beírni a gondozás-nevelés feladatát, tervezését, értékelését. Tartalmazza a gyermekcsoport napi életének főbb történéseit, mindkét kisgyermeknevelőnek feladata a csoportnaplóba való beírás. Tartalmazza a hiányzók nevét, a napi étrendet, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban, minden olyan történést, ami az egyes gyermek vagy a csoport életét befolyásolja. A kisgyermeknevelőknek naponta be kell írni az eseményeket, nem lehet utólag dokumentálni.
- *gyermek-egészségügyi törzslap*: A gyermek felvételével indul és a gyermek bölcsődéből való kimaradásával zárul. Tartalmazza a gyermek és szülők adatait, valamint a gondozásával, nevelésével, egészségével kapcsolatos feljegyzésekre ad lehetőséget.
- *fejlődési napló*: Minden gyermeknek külön füzet tartalmazza a bölcsődei élete során a fejlődése állomásait. A családlátogatás az első bejegyzés, melyet a beszoktatás idejére vonatkozó bejegyzések követnek. Negyedévente kell a kisgyermeknevelőnek vezetni az értelmi-, a mozgás-, a beszédfejlődésre, a szociális kapcsolatok alakulására, az önellátásra vonatkozó részeket, nagyobb eseményeket.
- *családi füzet*: A család és bölcsőde kapcsolattartásának igen fontos formája. A szülőket tájékoztatja a gyermek bölcsődei életének történéseiről, fejlődéséről. Az optimális, ha a kisgyermeknevelőn kívül a szülő is folyamatosan beír a családi füzetbe, így tájékoztatja az otthoni történésekről a bölcsőde dolgozóit. Vezetése rendszeresen történik, legalább hetente egy alkalommal köteles a kisgyermeknevelő beírni, de ha kívánatos többször is.
Tartalmaznia kell:
 - a beszoktatás folyamatát
 - új tevékenységeket a nap folyamán
 - fejlődésbeli változásokat
 - eseményeket, köszöntőketNegyedévente összefoglalót kell készíteni a kisgyermeknevelőnek a gyermek fejlődéséről és a családi füzetben megjelentetni.
- *napirend*: Negyedévente, az évszaknak megfelelően, a *Folyamatos napirend a bölcsődében* 3. számú módszertani levél (BOMI Budapest 1982.) alapján a kisgyermeknevelők tervezik meg. A napirendben a gyermekek alvási, ébrenléti, gondozási és játéktevékenységi ideje, formája és módszere kerül megtervezésre. A mini bölcsőde vezetőjének jóvá kell hagyni.

11. Prevenció, hátránykompenzáció

A prevenció a családokkal való szoros kapcsolattartással, védőnővel való együttműködéssel valósul meg. Családsegítéssel, nevelési-gondozási tanácsadással segítik kisgyermeknevelőink és a bölcsőde vezetője a szülőket gyermekeik ellátásában.

12. Élelmezés

A gyermekek étkeztetését vásárolt étkeztetés útján biztosítjuk.

A bölcsődei élelmezés a korszerű csecsemő- és kisgyermek-táplálási elvek szerint történik.

Az ételallergiás és diétázni kényszerülő gyermekek étkezését szintén vásárolt étkeztetéssel biztosítjuk. A heti étlapot a Mini Bölcsőde faliújságján és a zárt közösségi média oldalán mindig megtalálhatják.

Figyelni kell arra, hogy:

- Az étel mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű legyen.
- A higiénés körülmények biztosítottak legyenek.
- Megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal készüljön és ízletes, élvezhető legyen.

Az élelmezés során betartjuk a 37/2014. (IV.30.) EMMI rendeletet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról.

13. Egészségnevelési terv

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység. Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önéngítés feladatait, módszereit. A WHO meghatározása szerint az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék, javítsák.

Helyzetértékelés:

- Környezeti feltételek megfelelőek, a mini bölcsőde építészeti szempontból ideális, megfelel a jelenleg érvényben lévő követelményeknek.
- Megfelelően biztosított a gyermekek életkorából adódó élettani szükségletüket, támogató gondozás-nevelés. A sajátos nevelési igényű, korai fejlesztési igényű vagy szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztése, fejlesztő felkészítése speciális szakemberek bevonásával.
- Az udvaron korszerű, EU szabvány szerinti játékok vannak, melyek alkalmasak mozgásfejlesztésre, játéokra.
- A gyermekek foglalkoztatásához, fejlődéséhez elegendő játék áll rendelkezésre, a játéklehetőségek kínálata elégséges.

Nagyobb arányú öngondoskodás és felelősségvállalás szükséges az egyének részéről. A szemléletváltás elengedhetetlen az egészségfejlesztés szempontjából.

Segíteni kell az embereket abban, hogy növelni tudják a befolyásukat a saját egészségük megőrzésében, azért, hogy jobb életminőségük, jobb egészségük, hosszabb életük legyen. A gyermekek és felnőttek közösségi szerepvállalását növelni kell azért, hogy a saját és a közösség egészségének megtartása, jobbá tétele megtörténjen.

A prevenció területei bölcsődéinkben:

- A gyermekek egészséges fejlődésének támogatása.
- Környezeti ártalmak kiküszöbölése.
- Életmódbeli káros hatások időben történő felismerése.
- A betegségek megelőzése.
- Következetes és helyes napirend, levegőztetés, étkezési kultúra, kultúrhigiénés szokások kialakítása és támogatása a gyermekeknél.
- Az egészséges táplálkozás alapelveinek alkalmazása a gyermekeknél az intézményben.
- Hátránykompenzáció.
- Mozgáslehetőség feltételeinek megteremtése: szabad levegőn való mozgás, közösségi programok feltételeinek megteremtésével.
- Szülőkkel való intenzív foglalkozás a különböző nevelési interakciókban.
- Mini bölcsőde udvarának EU norma szerinti karbantartása.
- Dolgozók szűrővizsgálaton történő rendszeres megjelenése.

14. Környezeti nevelési program

A bölcsődés gyermekek számára is ösztönző erőként hat a természet, amely a személyiség fejlődésére nagy hatással van. A természeti környezet kifogyhatatlan tárháza a játéknak, alkotásnak, ismeretszerzésnek.

Csak az egészen fiatal korban elkezdett környezeti nevelés lehet biztosíték arra, hogy a gyermekben pozitív viszonyulás alakuljon ki az élő és élettelen környezet iránt.

A bölcsődés gyermeket elsősorban az állatok érdeklik, utánozzák hangjukat, mozgásukat, lehetőség szerint szívesen simogatják őket.

A természeti jelenségek megfigyelése is érdekes tapasztalatot jelenthet. A növényeket nézegetik, vizsgálgatják, játszanak velük. A természetben előforduló anyagok, föld, homok, víz, kövek, kavicsok stb. környezetükben megtalálhatók. A környezetben való séta, kirándulás, az udvari játék ezek gyűjtögetésére, tapintására, markolászására, megfogására és az anyagok megismerésére adnak lehetőséget.

Az így megszerzett ismeretekre lehet alapozni a környezet megismerését, védelmét és annak tiszteletben tartását.

Gyermekek tevékenységei:

- a mini bölcsőde udvarán madarak, rovarok, csigák megfigyelése (külső tulajdonságok, mozgás, hang); a bölcsőde kerítése mellett sétáltatott kutyák megfigyelése
- képeken a szabadban látott állatok keresése, hangjuk utánzása, a képeskönyv nézegetése, közben énekek, mondókák alkalmazása
- állatbábokkal a tapasztalatok felidézése, hangutánzás
- ismerkedés a házi állatokkal, vadállatokkal (képekről, CD-ről, filmekről)
- madarak etetése télen
- rügyező, virágzó ágak megfigyelése, lombhullás figyelemmel kísérése
- virágok előbújása, gyűjtése, azokkal a csoportszobák díszítése
- bab, kukorica, búza csíráztatása a csoportszobákban
- zöldségekkel, gyümölcsökkel ismerkedés (szín, forma, nagyság, íz, illat – gyümölcsnapok hetente egyszer a csoportokban)
- virágok, levelek gyűjtése (alkotó tevékenység is)
- kavicsok, termények gyűjtögetése, megfigyelése – alkotó tevékenységhez való felhasználása
- homokkal, vízzel való tevékenység – ismerkedés tulajdonságaikkal
- időjárás megfigyelése: napsütés – árnyék, szellő – szél, szélvihar, eső, jégeső, hó, zápor, villámlás, dörgés, szivárvány

Fejlesztési célok, feladatok:

- megfelelő mintaadás a természet lényének elfogadásával kapcsolatban,
- a megismerésen, élményszerzésen, tapasztaláson alapuló információszerzés,
- a természet változásából adódó ismeretszerzés lehetőségeinek jobb kihasználása támogatva a gyermeki kíváncsiság és érdeklődés kielégítését,
- a szülőkkel való kirándulások szervezése.

A sajátos arculat kialakításában fontos szerepe van a hagyományoknak. Az ünnepeket és a hagyományok ápolását nem lehet kihagyni a mini bölcsőde életéből sem, hiszen játékos formában lehetőség van a megszervezésére. A szokások, hagyományok megtartása során a tevékenységnek örülnek a gyermekek és ennek megfelelően szocializálódnak. A bölcsődei nevelés felelőssége azért is hangsúlyos és nagy, mert napjainkban e hagyományoknak egyre kevesebb teret szentel a család. Minden ünnepi készülődést a felfokozott várakozás előz meg, mely segíti az ünnepi hangulat megteremtését. A bölcsődés korú gyermek számára minden ünnep egyedi és egyszeri, és mivel a gyermek fejlődik, az ismétlődő ünnepek is minden alkalommal mások.

Az ünnepek a ráhangolódást, a közös ünneplést jelentik, cél, hogy az igazi öröm otthon, a családban érje a gyermeket.

A tárgyi környezet is hozzájárul a sajátos arculat formálásához, felszerelésének a kialakításához, mivel ez az ott dolgozók ízlésvilágát közvetíti. A csoportszobák berendezése, a dekoráció visszatükrözi a kisgyermeknevelők szakmai és esztétikai értékrendjét.

- A tartós berendezési tárgyak legyenek esztétikusak, célszerűek, szolgálják a gyerekeket dolgozókat.
- A játékok elhelyezése nyitott polcokon történjen, illetve természetes anyagból készült kosarakban.
- A csoportszobák díszítése igazodjon az évszakokhoz, ünnepekhez, de fokozott figyelmet kell fordítanunk a hangulatkeltésre is.
- Az alaphangulat kialakításában meghatározók a bútorok, a függönyök, a szőnyegek színei. Továbbra is törekednünk kell arra, hogy meleg, barátságos környezetet alakítsunk és biztosítsunk a gyerekeknek.
- A mini bölcsőde helyiségeinek a dekorációjánál törekedni kell a természetes anyagok használatára, amelyek egyszerűségüknél fogva szépek és esztétikusak.

15. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának a módja

A kisgyermeknevelők továbbképzési kötelezettségét a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény szabályozza. Az akkreditált tanfolyamokon való részvételt a kisgyermeknevelő kérésére a többcélú intézmény vezetője, a főigazgató engedélyezi. A 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendeletben foglaltak szerint a költségvetés terhére a munkáltató finanszírozza a képzésben való részvételt a képzésre kötelezett kisgyermeknevelői munkakör betöltőinek.

A bölcsődei dajkák a 20/2017. (IX.18.) EMMI rendeletben előírt dajkaképzés elvégzésére kötelezettek.

Ezen felül a más intézmények keretein belül szervezett továbbképzéseken, tapasztalatcseréken és hospitálásokon veszünk részt, valamint önképzéssel gyarapítjuk tudásunkat. (HACCP)

16. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

16.1. Az ellátottak jogai

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezik.

Ezekből a teljesség igénye nélkül néhány fontos:

- A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez.
- A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez.
- A fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz.
- A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal –, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak.
- A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek – különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében – egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el.

- A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőnek biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik.
- A gyermekbántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermek számára gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást biztosító, továbbá a gyermek törvényes képviselőnek ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozó szervek és személyek a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott egységes elvek és módszertan alkalmazásával járnak el.
- A gyermekjogi képviselő jogosult a gyermekjóléti, illetve gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző működési területén tájékoztatást, iratokat, információkat kérni és a helyszínen tájékozódni. A gyermekjogi képviselő köteles a gyermek személyes adatait az adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően kezelni.
- A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző biztosítja, hogy a gyermek és hozzátartozói a gyermekjogi képviselő személyét és a vele való kapcsolat felvételének módját megismerhessék.
- A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket – különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást –, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
- A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelkedését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.
- A gyermek szülője köteles a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

16.2. Az ellátást nyújtók jogai

Az ellátást nyújtók jogairól a közalkalmazottak jogállásáról szóló XXXIII. törvény, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény rendelkezik.

Személyiségi jogok védelme megilleti a munkavállalót (kivéve a közérdekű adatnak minősülő adatai).

Az egyenlő bánásmód követelménye megilleti a munkavállalót.

A Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Mini Bölcsődéjének dolgozói munkavállalói tevékenységük gyakorlása során közfeladatot ellátó személynek minősülnek. A Btk. 310.§-ban rögzített védelem illeti meg őket.

17. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A bölcsődei ellátás igénybevételét megelőzően az intézmény és az ellátást igénybe vevők között megállapodást kell kötni, melyet a Szakmai Program 2. sz. függeléke tartalmaz.

Auer-Zettis Bianka Bernadett
főigazgató

Záradék

Jelen Szakmai Programot a bölcsőde vezetője 2024. április 02. napjáig írásban véleményezte és a benne foglaltakat elfogadta.

Az elfogadás tényét a főigazgató és a bölcsőde vezetője az alábbiakban aláírásukkal tanúsítják.

Kék Duna Óvoda és Bölcsőde
Auer-Zettis Bianka Bernadett
főigazgató

Kék Duna Óvoda és Bölcsőde
Mini Bölcsődéje
bölcsőde vezető

Függelék

1. sz. függelék

A Kék Duna Óvoda és Bölcsőde alapító okiratának eredeti példánya a főigazgatónál, hitelesített másolata pedig a bölcsőde vezetőjénél kerül megőrzésre.

Okirat száma:DA/938-6/2024

Alapító okirat módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §-a és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 21. § (2) és (3) bekezdése alapján a Kék Duna Óvoda és Bölcsőde alapító okiratát a következők szerint adom ki:

1. A költségvetési szerv megnevezése, székhelye, telephelye

- 1.1. A költségvetési szerv
 - 1.1.1. megnevezése:Kék Duna Óvoda és Bölcsőde
- 1.2. A költségvetési szerv
 - 1.2.1. székhelye:2545 Dunaalmás, Csokonai út 36.
 - 1.2.2. telephelye:

	telephely megnevezése	telephely címe
1	Mini Bölcsőde	2544 Neszmély, Semmelweis tér 1.

2. A költségvetési szerv alapításával és megszűnésével összefüggő rendelkezések

- 2.1. A költségvetési szerv alapításának dátuma:1952. december 31.
- 2.2. A költségvetési szerv alapítására, átalakítására, megszüntetésére jogosult szerv
 - 2.2.1. megnevezése:Dunaalmás Község Önkormányzat Képviselő-testülete
 - 2.2.2. székhelye:2545 Dunaalmás, Almási út 32.

3. A költségvetési szerv irányítása, felügyelete

- 3.1. A költségvetési szerv irányító szervének
 - 3.1.1. megnevezése:Dunaalmás Község Önkormányzat Képviselő-testülete
 - 3.1.2. székhelye:2545 Dunaalmás, Almási út 32.
- 3.2. A költségvetési szerv fenntartójának

3.2.1. megnevezése:Dunaalmás Község Önkormányzata

3.2.2. székhelye:2545 Dunaalmás, Almási út 32.

4. A költségvetési szerv tevékenysége

4.1. A költségvetési szerv közfeladata:Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 6. pontja és a nemzeti köznevelésről szóló2011. évi CXC. törvény 4. § 14a a) pontja szerinti óvodai nevelés, valamint a 4. 14a r) pont szerinti többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése oktatása. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21. § (1) bekezdése és a 21/A. § (1) és (3) bekezdésében és 21/B. §-ában és 21/C. §-ában meghatározott intézményi és szünidei (intézményen kívüli) gyermekétkeztetés biztosítása illetve munkahelyi étkeztetés. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8. pontja és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 43/A. § (2) bekezdés c) pontja szerinti többcélú óvoda-bölcsődeként mini bölcsődei ellátás.

4.2. A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

	szakágazat száma	szakágazat megnevezése
1	851020	Óvodai nevelés

4.3. A költségvetési szerv alaptevékenysége:Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 6. pontja és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 14a a) pontja szerinti óvodai nevelés, valamint a 4. 14a r) pont szerinti többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése oktatása. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21. § (1) bekezdése és a 21/A. § (1) és (3) bekezdésében és 21/B. §-ában és 21/C. §-ában meghatározott intézményi és szünidei (intézményen kívüli) gyermekétkeztetés biztosítása illetve munkahelyi étkeztetés. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8. pontja és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 43/A. § (2) bekezdés c) pontja szerinti többcélú óvoda-bölcsődeként mini bölcsődei ellátás.

4.4. A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

	kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
1	091110	Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
2	091120	Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai
3	091140	Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai
4	096015	Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
5	096025	Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben
6	104031	Gyermekek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása

7	104035	Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében
8	104036	Munkahelyi étkeztetés gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben
9	104037	Intézményen kívüli gyermekétkeztetés

- 4.5. A költségvetési szerv illetékessége, működési területe: Dunaalmás Község közigazgatási területe, szabad kapacitás esetén Komárom-Esztergom Vármegye közigazgatási területe.

5. A költségvetési szerv szervezete és működése

- 5.1. A költségvetési szerv vezetőjének megbízási rendje: A költségvetési szerv vezetőjét a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvénynek megfelelően pályázat útján 5 éves időtartamra köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyba Dunaalmás Község Önkormányzat Képviselő-testülete bízza meg. Az intézmény vezetőjének felmentéséről Dunaalmás Község Önkormányzat Képviselő-testülete dönt. Az egyéb munkáltatói jogokat Dunaalmás Község Polgármestere gyakorolja.

- 5.2. A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

	foglalkoztatási jogviszony	jogviszonyt szabályozó jogszabály
1	közalkalmazotti jogviszony	Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
2	munkaviszony	Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
3	megbízásos jogviszony	Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
4	vállalkozási jellegű jogviszony	Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
5	köznevelési foglalkoztatotti jogviszony	A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény

6. A köznevelési intézményre vonatkozó rendelkezések

- 6.1. A köznevelési intézmény

6.1.1. típusa: többcélú intézmény; óvoda-bölcsőde

6.1.2. alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése: A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 14a. a) pont szerinti óvodai nevelés, valamint a 4. § 14a r) pont szerint a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21. § szerinti gyermekétkeztetés, a 21/A. § (1) és (3) bekezdés szerinti intézményi gyermekétkeztetés, 21/B. § szerinti ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés és 21/C. § szerinti szünidei gyermekétkeztetés illetve a munkahelyi étkeztetés. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 43/A. § (2) bekezdés c) pontja szerinti többcélú óvoda-bölcsődeként mini bölcsődei ellátás.

6.1.3. gazdálkodásával összefüggő jogosítványok: A költségvetési szerv vezetője a költségvetési szervet harmadik személlyel szemben egy személyben önállóan képviseli. Az intézmény önálló költségvetéssel rendelkezik. Önálló bér- és munkaerő gazdálkodást folytat. Az intézmény gazdasági szervezeti feladatait az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 10. § (4a) bekezdés a) pontja alapján a Tatai Közös Önkormányzati Hivatal Dunaalmási Kirendeltsége (2545 Dunaalmás, Almási út 32.) látja el. Az intézmény költségvetési előirányzatai felett teljes jogkörrel rendelkezik.

6.2. A köznevelési intézmény tagintézménye:

	tagintézmény megnevezése	tagintézmény címe
1	Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Mini Bölcsődéje	2544 Neszmély, Semmelweis tér 1.

6.3. A feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermek-, tanulólétszám:

	feladatellátási hely megnevezése	alapfeladat megnevezése	munkarend megjelölése	maximális gyermek-, tanulólétszám
1	Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Óvodája	óvodai nevelés		68
		többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése		3
2	Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Mini Bölcsődéje	bölcsőde		16

6.4. A feladatellátást szolgáló ingatlanvagyon:

	ingatlan címe	ingatlan helyrajzi száma	vagyon feletti rendelkezés joga vagy a vagyon használati joga	az ingatlan funkciója, célja
1	Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Óvodája (2545 Dunaalmás, Csokonai út 36.)	4193/5	használat	óvoda
2	Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Mini Bölcsődéje (2544 Neszmély, Semmelweis tér 1.)	609/1	használat	bölcsőde

ZÁRADÉK

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 5. § (4) bekezdése alapján a Magyar Államkincstár nevében igazolom, hogy jelen alapító okirat módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövege megfelel az alapító okiratnak a KÉK DUNA ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE 2024. július 16. napján kelt, 2024. augusztus 08. napjától alkalmazandó DA/938-5/2024. okiratszámú módosító okirattal végrehajtott módosítása szerinti tartalmának.

Kelt: Tatabánya, 2024. augusztus 08.